

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Urtos/2/2025
Identifikačné číslo spisu:	2024010055
Dátum vydania rozhodnutia:	05.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2024010055.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaniča v trestnej veci odsúdeného Ľ. Y., v konaní o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom 5. marca 2025 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5Ntc/20/2024, z 12. decembra 2024

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5Ntc/20/2024, z 12. decembra 2024.

II. Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku per analogiam, § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 18 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii v znení neskorších predpisov,

odsúdeného Ľ. Y., narodeného X. I. XXXX v Š., trvale bytom B. Č.. X, Š., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou

podmienečne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 2T/149/2016, zo 7. februára 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2To/34/2018 z 13. júna 2018.

III. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona u r č u j e skúšobnú dobu na 2 (dva) roky; zároveň nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere 2 (dva) roky.

V rámci probačného dohľadu je odsúdený Ľ. Y. povinný dostavovať sa v úradných hodinách, najmenej raz za dva týždne, prvýkrát do troch pracovných dní od podmienenečného prepustenia k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu v sídle miesta pobytu odsúdeného Ľ. Y..

IV. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 51 ods. 4 písm. b) Trestného zákona a podľa § 51 ods. 4 písm. k) Trestného zákona u k l a d á odsúdenému Ľ. Y. povinnosť zamestnať sa alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave uznesením, sp. zn. 5Ntc/20/2024, z 12. decembra 2024 rozhodol tak, že podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov zamietol žiadosť odsúdeného L. Y. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 6 rokov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 2T/149/2016, zo 7. februára 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2To/34/2018 z 13. júna 2018, právoplatný 13. júna 2018.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate nasledovne:

„Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí zistil, že návrh odsúdeného nie je dôvodný, nakoľko u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmieneného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona.

Z hľadiska posúdenia právnej kvalifikácie skutku, ktorý bol predmetom uznaného rozhodnutia ako prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu vo vzťahu k podmienke výkonu určitej časti trestu pre podmienené prepustenie podľa § 66, § 67 Trestného zákona, je rozhodná právna kvalifikácia podľa cudzieho rozhodnutia, ktoré bolo uznané príslušným súdom Slovenskej republiky, a to z hľadiska kritérií v § 10 a § 11 Trestného zákona (forma zavinenia a trestná sadzba trestu odňatia slobody). Pri právnej kvalifikácii podľa uznaného rozhodnutia ide o súbeh trestných činov, v prípade najprísnejšej kvalifikácie o zločin podvodu podľa § 209 odstavec 1, odstavec 5 písm. a) Trestného zákonníka Českej republiky, ktorý umožňuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby 5 - 10 rokov. Ide teda o zločin (§ 11 odsek 1 Trestného zákona) čomu zodpovedá lehota na podmienené prepustenie podľa § 66 odsek 1 písm. b) Trestného zákona. Vzhľadom na fakt, že odsúdený vykonáva 3 po sebe bezprostredne nadväzujúce tresty (viď bod 3) je pre splnenie formálnej podmienky pre podmienené prepustenie rozhodujúce, že odsúdený vykonal pomerné časti trestov zo všetkých postupne uložených trestov, preto má aktuálne splnenú formálnu podmienku na podmienené prepustenie.

Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku (plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorým preukázal polepšenie), táto sa viaže na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody. Polepšením sa v resocializačnej rovine rozumie vývojový proces vnútornej premeny osobnosti odsúdeného, ktorá sa navonok prejavuje práve v jeho správaní sa v podmienkach výkonu trestu. V súvislosti s rozhodovaním o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa plnenie tejto podmienky preukazuje aj hodnotením správania odsúdeného príslušným ústavom na výkon trestu odňatia slobody. S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláške, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod..

Z hodnotenia odsúdeného však nemožno urobiť jednoznačný záver o splnení prvej materiálnej podmienky. Záver hodnotiacej správy odsúdeného vyznieva pozitívne a je z nej zrejmé, že sa odsúdený adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak na druhej strane svojou aktivitou nevybočuje z radu, síce režimovo prispôsobených, avšak priemerných väzňov. Zo správania odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody možno vyvodiť, že odsúdený sa formálne prispôbil podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, no svojím správaním nepreukázal polepšenie vo vyššie uvedenom zmysle, v dôsledku ktorého by bolo možné konštatovať, že doterajší pomerný výkon trestu odňatia slobody u neho dosiahol v čase rozhodovania súdu účel trestu. Polepšenie odsúdeného nemožno konštatovať len na základe skutočnosti, že je jeho správanie v súčasnosti na požadovanej úrovni, nakoľko nepreukázal zvýšenú snahu po náprave a jeho správanie vo výkone trestu je skôr výrazom prispôsobenia sa samotnému režimu výkonu trestu a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa. Navyiac pri skúmaní tejto materiálnej podmienky nemožno opomenúť zohľadniť aj trestnú minulosť odsúdeného, ktorá predchádzala aktuálnemu výkonu trestu odňatia slobody, ako aj to, že odsúdený mal

vykázané negatívne poznatky ešte počas pobytu v ÚVTOS Želiezovce, hoci išlo o menej závažné porušenia ústavného poriadku z časovo vzdialenejšieho obdobia. Obžalovaný má síce vykázaných 9 disciplinárnych odmierní, tieto však primárne pramenia z dĺžky pobytu v ÚVTOS, keďže obžalovaný nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody 20. apríla 2016. Pri skúmaní polepšenia odsúdeného posudzuje súd všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, jeho doterajší spôsob života, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu odňatia slobody. V prípade posudzovania splnenia materiálnych podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody tunajší súd tiež zohľadnil, že odsúdený bol v minulosti vo výkone trestu odňatia slobody opakovane, pričom v zmysle odpisu registra trestov je de facto celý jeho dospelý život popretkávaný odsúdeniami v rôznych trestných konaniach. Odsúdený bol prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody už v r. 1984 a prvýkrát bol z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený 15. marca 1990, pričom už vtedy sa neosvedčil a bol mu nariadený výkon zvyšku trestu. Následne sa obžalovaný dopustil opätovne trestnej činnosti za ktorú dostal 3 nepodmiennečné tresty odňatia slobody, pričom z výkonu ďalšieho z nich bol podmiennečne prepustený 5. novembra 2007. Po prepustení mu boli len slovenskými súdmi uložené ďalšie nepodmiennečné tresty odňatia slobody, pričom z opakovaných odsúdení zahraničnými súdmi je zrejmé, že obžalovaný sa časť života zdržiaval v zahraničí, kde taktiež páchal trestnú činnosť. Obžalovaný je osobou, ktorá v minulosti strávila vo výkone trestu odňatia slobody značnú časť svojho života, a aj preto nemožno konštatovať, že aktuálnym výkonom trestu odňatia slobody odsúdený preukázal polepšenie v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody. Obžalovaný je navyše špeciálnym recidivistom vo vzťahu k majetkovej trestnej činnosti, a to aj závažnejšieho a sofistikovanejšieho charakteru (podvod spáchaný použitím falšovaných dokladov a pod.). Zo závažného charakteru trestnej činnosti (zločin), za ktorú odsúdený vykonáva nepodmiennečný trest odňatia slobody a jeho minulosti, sú zrejmé i jeho osobnostné charakteristiky, na ktoré je potrebné prihliadať nielen pri druhu a výmere trestu (ktorý mu bol právoplatne uložený odsudzujúcim rozhodnutím), ale i pri prognóze jeho možného správania do budúcnosti v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Povaha trestnej činnosti (rozsiahla majetková trestná činnosť) v kombinácii s opätovným zlyhávaním, etablovaním sa obžalovaného na slobode a nedostatku pracovných návykov v kombinácii s faktom, že obžalovaný napriek veku blížiacemu sa veku odchodu do dôchodku dlhodobo a stabilne nepracoval (vzhľadom na etapy pobytu vo výkone trestu odňatia slobody), vyvoláva dôvodnú pochybnosť o zmene jeho spôsobu života v budúcnosti. Odsúdený navyše nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali, aký by bol jeho spôsob života na slobode v prípade jeho podmiennečného prepustenia, resp. v čom by bol iný ako ten, ktorý predchádzal aktuálnemu výkonu trestu odňatia slobody. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, tunajší súd dospel k záveru, že odsúdený aktuálne nespĺňa podmienky na jeho podmiennečné prepustenie, a preto žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.“

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil:

„Na verejnom zasadnutí som sa jedine stotožnil s tvrdením prokurátorky a to, že som bol 20 - krát súdne trestaný, ale aj to nemôže byť jediným dôvodom moja minulosť k zamietnutiu prepustenia z výkonu trestu, inak povedané súd nemôže iba na základe vyčítania minulosti neprepustiť odsúdeného z výkonu trestu podľa Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. augusta 2022, č. k. 3Tos/137/2022-165. Z rozhodnutia Riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou z 23. mája 2022 súd zistil, že som dodržiaval všetky príkazy a nariadenia príslušníkov ako aj zásady slušného správania a vystupovania voči iným osobám s ktorými som prichádzal do styku. Doposiaľ som bol deväť krát disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný som nebol. Na základe môjho hodnotenia z ÚVTPOS som bol odporučený ma podmiennečne prepustiť a zároveň v prípade podmiennečného prepustenia taktiež odporúča probačný dohľad aj napriek tomu, že vykonávam trest odňatia slobody už skoro 13 rokov, čiže je to trest dostačujúci a zároveň adekvátny voči spoločnosti.“

Odsúdený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho sťažnosti vyhovel a podmiennečne ho prepustil z výkonu trestu odňatia slobody a nariadil mu probačný dohľad.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti preskúmal, v zmysle § 192 Trestného poriadku, správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil,

že sťažnosť odsúdeného L. Y. je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii, súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a
b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 Trestného zákona a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2 Trestného zákona.

Z pripojeného spisu vyplýva, že Krajský súd v Trnave rozhodol rozsudkom, sp. zn. 3Ntc/3/2016, z 9. februára 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 2. marca 2016, podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov o uznaní a výkone rozsudku Mestského súdu v Prahe, sp. zn. 10T/6/2013, z 11. novembra 2013, v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 6To/3/2014, z 31. marca 2014, ktorým bol odsúdený uznaný za vinného zo spáchania zločinu podvodu podľa § 209 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákonníka Českej republiky a zločinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny podľa § 348 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákonníka Českej republiky na skutkovom základe uvedenom v predmetnom rozsudku, za spáchanie ktorého mu bol podľa § 209 ods. 5 Trestného zákonníka, za použitia § 43 ods. 2 Trestného zákonníka uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov nepodmienne a zároveň bol odsúdený podľa § 56 ods. 3 Trestného zákonníka zaradený do väznice s dozorom a podľa § 80 ods. 1, ods. 2 Trestného zákonníka mu bol uložený trest vyhostenia na dobu 8 rokov. Súčasne súd nariadil na území Slovenskej republiky vykonať zvyšok uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona bol na výkon trestu na území Slovenskej republiky zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Z uznesenia Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3Ntc/3/2016, z 13. júla 2016, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3Ntc/3/2016, z 2. augusta 2016 vyplynulo, že odsúdenému bola do uznaného a vykonávaného trestu odňatia slobody započítaná väzba vykonávaná v Českej republike, ako i doba strávená vo výkone trestu odňatia slobody v cudzine a taktiež doba prevozu odsúdeného na územie Slovenskej republiky z cudziny.

S ohľadom na doteraz uvedené možno konštatovať, že o žiadosti odsúdeného o podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodol príslušný Krajský súd v Trnave (pozri ku tomu R 12/2016).

Podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je jedným z prostriedkov, ktoré umožňujú zmiernenie uloženého trestu odňatia slobody skrátením priamych účinkov jeho výkonu na odsúdeného.

Ide o významný výchovný prostriedok trestného práva, ktorého podstata však netkvie v tom, aby za dobré správanie, prípadne dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní zákonom ustanovenej doby. Podmienečné prepustenie je opodstatnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život, a že pre spoločnosť tu nie je príliš veľké riziko jeho recidívy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 53/2008, zo 14. februára 2008 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 87/2008). Rozhodnutie o podmienečnom prepustení má fakultatívnu povahu, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom ustanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti.

Trestný zákon v ustanovení § 66 ods. 1 upravuje jednu formálnu a dve materiálne podmienky pre podmienečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, ktoré musia byť splnené kumulatívne (súčasne). Inak povedané, ak chýba čo i len jedna z týchto podmienok, súd nemôže rozhodnúť o podmienečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Prvou podmienkou je vykonanie určitej vyžadovanej časti trestu. Táto je objektívne ľahko zistiteľná, pričom splnenie tejto podmienky nebolo sporné.

Druhou podmienkou je preukázanie polepšenia počas doterajšieho výkonu trestu. Splnenie tejto podmienky možno posudzovať až od momentu začatia výkonu trestu odňatia slobody a posudzuje sa do momentu rozhodovania o žiadosti o podmienečné prepustenie. Je nutné reflektovať celý priebeh výkonu trestu až do momentu rozhodovania o žiadosti. Nie je pritom možné abstrahovať od skutočností, že nástup do výkonu trestu odňatia slobody predstavuje výraznú zmenu v doterajšom spôsobe života odsúdeného a je potrebné, aby na režim výkonu trestu odňatia slobody aklimatizoval, pričom aklimatizácia, najmä v počiatočných, logicky môže spôsobovať určité problémy. Nie je možné preto mechanicky hodnotiť celý výkon trestu bez zohľadnenia plynutia času a zváženia vývoja chovania sa odsúdeného, najmä ak je trest uložený v dlhšej výmere. Treba zdôrazniť, že Trestný zákon vyžaduje preukázanie polepšenia v momente rozhodovania o žiadosti odsúdeného. Ak teda správanie odsúdeného po nástupe do výkonu trestu vykazuje určité problematické rysy, postupom času sa však stabilizuje, nepredstavuje to vo väčšine prípadov prekážku pre konštatovanie o polepšení sa odsúdeného.

Treťou podmienkou je prognóza očakávania vedenia riadneho života. Už z povahy veci je samozrejmé, že sa jedná len o odhad - prognózu zo strany súdu smerom do budúcnosti, pričom súd musí pri svojej úvahe zohľadniť všetky aktuálne informácie, ktoré má k dispozícii pri rozhodovaní o žiadosti. Nie je teda vyžadované „stoppercentné“ presvedčenie, že odsúdený nespácha v budúcnosti trestnú činnosť, jedná sa vždy len o pravdepodobnostnú úvahu. Za „vedenie riadneho života“ možno považovať určitý minimálny rámec, v ktorom spoločnosť považuje od každého občana, aby sa vyvaroval páchania trestnej činnosti alebo opakovaného páchania priestupkov. Vedenie riadneho života môže byť pritom zo strany rozhodujúceho súdu „poistené“ uložením probačného dohľadu spolu so stanovením určitých špecifických povinností alebo obmedzení. Tieto povinnosti alebo obmedzenia by logicky mali vychádzať z poznania charakteristík a špecifik osobnosti odsúdeného. Prognóza vedenia riadneho života býva vo väčšine prípadov konštatovaná na základe zistení, že odsúdený má zabezpečené sociálne zázemie, zamestnanie, udržiaval kontakt s rodinou. Zohľadňuje sa samozrejme aj trestná minulosť odsúdeného, závažnosť aktuálneho odsúdenia a tiež počet jeho prípadných podmienečných prepustení v minulosti. Samotný faktor trestnej minulosti a závažnosť aktuálneho trestného činu odsúdeného je preto dôležitým aspektom, pri prognóze očakávania vedenia riadneho života, táto prognóza však nemôže byť založená výlučne a len na jeho trestnej minulosti. Ani trestnú minulosť teda nemožno hodnotiť mechanicky, bez previazanosti na aktuálne správanie a charakteristiky odsúdeného, i keď samozrejme zhodnotiť ju treba, a to vrátane už prípadne zahľadených odsúdení. V prípade predchádzajúcich odsúdení je potrebné zohľadniť, aký bol medzi nimi časový odstup a aká bola ich závažnosť (či gradovala atď.).

Vyššie uvedené vyplýva aj z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý v uznesení sp. zn. III. ÚS 14/2025 zo 16. januára 2025 konštatoval, že predpoklad vedenia riadneho života v budúcnosti nemôže byť založený výlučne na trestnej minulosti konkrétneho jednotlivca. Ústavný súd

tým zdôraznil, že pri hodnotení perspektívy resocializácie obvineného je potrebné zohľadniť aj ďalšie relevantné faktory, najmä jeho správanie po spáchaní trestného činu, prejavenu snahu o nápravu, osobnostné charakteristiky či sociálne väzby. Na prognózu vedenia riadneho života odsúdeného v budúcnosti je preto potrebné nazerať komplexne, nielen so selektívnym zameraním na trestnú minulosť.

Podľa § 62 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov ústav spracováva hodnotenie odsúdeného ku konaniu o podmienечnom prepustení, zmene spôsobu výkonu trestu, premene zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, určeníu spoločného spôsobu výkonu postupne uložených trestov, rozhodovaniu v konaní o milosť a o upustení od výkonu zvyšku trestu.

Podľa § 64 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody na preukázanie plnenia podmienok na podmienечné prepustenie odsúdeného podľa osobitného predpisu vypracováva ústav hodnotenie. Hodnotenie vyžiadané súdom k návrhu na podmienечné prepustenie odsúdeného obsahuje okrem osobných údajov aj údaje uvedené v rozsudku súdu a údaje preukazujúce stav plnenia podmienok na podmienечné prepustenie, najmä:

- a) hodnotenie správania odsúdeného vo výkone väzby a výkone trestu,
- b) aktivitu odsúdeného a plnenie programu zaobchádzania,
- c) resocializačnú prognózu podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania.

Podľa § 64 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody hodnotenie podľa odseku 1 musí byť objektívne a konkrétne. V závere hodnotenia sa uvedie odporúčanie riaditeľa ústavu, či odsúdený:

- a) preukazuje splnenie podmienok na podmienечné prepustenie a či sa odporúča podmienечné prepustenie,
- b) čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienечné prepustenie a či sa odporúča podmienечné prepustenie s dohľadom,
- c) čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienечné prepustenie a či sa neodporúča podmienечné prepustenie,
- d) nepreukazuje splnenie podmienok na podmienечné prepustenie a či sa neodporúča podmienечné prepustenie.

Pri skúmaní splnenia materiálnych podmienok, týkajúcich sa možnosti podmienечného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného, je preto pre súd dôležité zistiť a vyhodnotiť správanie odsúdeného. Súd, ktorý o takomto návrhu rozhoduje, nemá vo vzťahu k zisteniu splnenia tejto materiálnej podmienky, ktorá súvisí so správaním odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v podstate iné rozhodujúce dôkazy ako tie, ktoré mu predloží ústav, ktorý má možnosť poznať jeho každodenný život a fungovanie odsúdeného a práve z nich potom pri svojom rozhodnutí vychádza. Vyššie uvedené znamená, že v prípade, že odsúdený požiada o podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, príslušný ústav na výkon trestu odňatia slobody vypracováva hodnotenie odsúdeného. Takéto hodnotenie odsúdeného bolo vypracované aj v prejednávanom prípade, pričom jeho závery jednoznačne potvrdzujú, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože aktuálne ciele programu zaobchádzania plní vo všetkých oblastiach. Napriek tomu, že resocializačná prognóza je u odsúdeného menej priaznivá, ústav odporúča jeho podmienечné prepustenie s probačným dohľadom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní spisového materiálu dospel k opačnému záveru ako Krajský súd v Trnave v napadnutom uznesení. Krajský súd prioritne poukazoval práve na trestnú minulosť odsúdeného, ako aj na vykázané negatívne poznatky ešte počas pobytu v ÚVTOS Želiezovce z časovo vzdialeného obdobia. Je však potrebné povedať, že podľa hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou z 26. septembra 2024 (č. I. 27) odsúdený nebol, počas výkonu trestu odňatia slobody, ani raz disciplinárne potrestaný, pričom odsúdený má vykázaných 9 disciplinárnych odmien a

riaditeľ ústavu odporúča odsúdeného podmiennečne prepustiť so súčasným uložením probačného dohľadu. Pokiaľ teda Krajský súd v Trnave v napadnutom uznesení uviedol, že odsúdený žiadnym svojim správaním ani konaním „nevybočuje z radu“ a „svojím správaním nepreukázal polepšenie“, toto tvrdenie nemožno považovať za správne, najmä s ohľadom na viacero disciplinárnych odmien, ktoré odsúdený dostal. Okrem toho, keď krajský súd argumentoval aj tým, že menovaný už bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a v skúšobnej dobe sa neosvedčil (bod 20), ide síce o pravdivé tvrdenie, ktoré ale postráda presvedčivosť a relevanciu, pri zohľadnení, že sa to udialo v roku 1991 a ak zároveň platí, že menovaný bol v roku 2007 odsúdený na podmienený trest odňatia slobody a osvedčil sa 14. augusta 2012 a po podmienenom prepustení z iného výkonu trestu odňatia slobody 5. novembra 2007 sa osvedčil. Preto mal najvyšší súd za preukázané splnenie aj materiálnych podmienok na podmiennečné prepustenie.

Najvyšší súd poznamenáva, že každý si v živote zaslúži dostať šancu na nápravu chyby (chýb), ktorej sa dopustil a na preukázanie, že jeho zlyhanie už sa nebude opakovať. Na základe týchto skutočností najvyšší súd rozhodol o podmienenom prepustení odsúdeného. Súčasne rozhodol o uložení primeranej skúšobnej doby s probačným dohľadom, ktorá zodpovedá zvyšku nevykonaného trestu (odsúdený má predpokladaný koniec trestu 29. júna 2027). Počas nej odsúdený musí preukázať schopnosť viesť na slobode riadny život, najmä nepáchať trestné činy a priestupky. Odsúdený je taktiež povinný počas probačného dohľadu strpieť nad sebou dohľad probačného a mediačného úradníka a pravidelne sa dostavovať k probačnému a mediačnému úradníkovi príslušného súdu v termínoch a za podmienok ním stanovených.

S poukazom na vyššie uvedené rozhodol najvyšší súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.